

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců JUDr. Jaromíra Klepše a Mgr. Martina Lachmanna v právní věci

žalobce: **Bc. M. J.**
bytem
zastoupeného obecným zmocněncem Mgr. Bc. Ing. M. P.
bytem

proti

žalovanému: **Náčelník generálního štábu Armády ČR**
sídlem Vítězné náměstí 1500/5
Praha 6

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. dubna 2016, čj. 615-24/2016-1304

takto:

- I. Rozhodnutí Náčelníka generálního štábu Armády ČR ze dne 4. 4. 2016, č. j. 615-24/2016-1304, se **zrušuje** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši **3.150 Kč**, a to do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku k rukám obecného zmocněnce žalobce Mgr. Bc. Ing. M. P.

Odůvodnění

I. Předmět věci

1. Žalobce požádal o doplacení platu vojáka z povolání za dobu výkonu nepřetržité 24 hodinové služby, neboť žalobce za část doby výkonu této služby nedostal plat, ale odměnu za služební pohotovost. Služební orgány obou stupňů (I. stupeň - Agentura personalistiky AČR - rozhodnutím ze dne 1. 12. 2015, č. j. 649-21/2015-2230 a odvolací služební orgán - Náčelník Generálního štábu AČR - rozhodnutím ze dne 4. 4. 2016, č. j. 615-24/2016-1304) žádost žalobce zamítly s tím, že služební pohotovost mu byla na část doby výkonu služby nařízena.

II. Žaloba a vyjádření k žalobě

2. Žalobce podal proti rozhodnutí žalovaného služebnímu orgánu ze dne 4. 4. 2016, č. j. 615-24/2016-1304 (dále též „žalované rozhodnutí“) žalobu. V ní uvedl, že byl v rozhodném období, za které žádá doplacení dlužných finančních nároků, zařazován rozkazy nadřízeného velitele k výkonu nepřetržitých 24 hodinových služeb SAR (Search and Rescue). Žalobce také uvedené a rozkazem nadřízeného velitele nařízené služby fakticky vykonal, a to jako nepřetržité 24 hodinové služby..

3. Žalobci nebyla nikdy v rozhodném období nadřízeným velitelem nařízena služební pohotovost tak, jak toto předpokládá ustanovení § 30 zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání (dále jen „zákon o vojácích z povolání“ nebo „služební zákon“), když ani neexistuje rozkaz o nařízení služební pohotovosti. Žalobci byl vždy nařizován výkon 24 hodinové nepřetržité služby. Žalobce namítl, že ani hypoteticky nikdy nebyl dán k nařízení služební pohotovosti „důležitý zájem služby“ který je zákonnou podmínkou pro nařízení služební pohotovosti.

4. Žalobce poukázal na to, že zabezpečení služeb SAR vyplývá z mezinárodních smluv (zákon o civilním letectví) a je uveden jako jeden z úkolů Ozbrojených sil České republiky. Armádě ČR z jejích smluvních závazků vyplývá povinnost poskytování služeb SAR nepřetržitě, 24 hodin denně 365 dní v roce. Závazky AČR při zajišťování služby SAR jsou dány „Dohodou o spolupráci při zajišťování letecké služby pátrání a záchrany“ č.j. 80716-1/2005/DP-I618 uzavřenou mezi Ministerstvem dopravy, Ministerstvem obrany a Ministerstvem vnitra. Tato dohoda slouží ke splnění závazků vzniklých ČR z mezinárodních úmluv, kterými je ČR vázána (Úmluva o mezinárodním civilním letectví provedená zákonem č. 147/1947 Sb. a navazujícími předpisy). Služba SAR je vykonávána v souladu s přílohou č. 12 k Úmluvě č. 147/1947 Sb. o mezinárodním civilním letectví (Annex 12 - Search and Rescue). V člancích 2.1.1., 2.1.2, 2.1.3 a 2.3.3 Předpisu L 12 (český překlad výše zmíněné přílohy) se výslovně stanoví, že služba SAR musí být poskytována nepřetržitě. V Čl. 79 předpisu Let-1-1 ohledně služeb SAR a LZS je poté stanoveno, že „posádka vrtulníku, která vykonává službu v rámci SAR a LZS se řídí směrnici pro provádění letů SAR a LZS. Tyto směrnice zpracovává a schvaluje velitel letecké základny, která plní úkoly SAR a LZS.“

5. K zabezpečení služby SAR byl u útvaru, kde žalobce sloužil, vyčleněn jeden vrtulník. Posádku vrtulníku tvoří vždy kapitán vrtulníku, druhý pilot, palubní technik a

záchranář. Žalobce byl do služeb určován v souladu se svojí profesí jako záchranář. Posádka vrtulníku v době, kdy je rozkazem nadřízeného určena k výkonu služby SAR, je tímto rozkazem vyčleněna ve prospěch systému SAR a jediným nadřízeným, který může posádce vrtulníku vydávat jakékoli pokyny v době výkonu služby SAR, je ZKS Praha. Jedinou pravomocí nadřízeného velitele zůstává tuto posádku svým rozkazem ze služby odvolat a nahradit ji jinou posádkou. Posádka vrtulníku, která je určena rozkazem nadřízeného velitele k výkonu služby SAR může provést okamžitý vzlet dle norem ke vzletu (10 minut od převzetí výzvy k letu) k plnění úkolu, jelikož provádí přípravu před letem v požadovaném rozsahu v celém průběhu služby.

6. Oproti tomu posádka vrtulníku, která není určena rozkazem nadřízeného velitele k výkonu služby SAR, je ve stálé podřízenosti svého nadřízeného velitele. ZKS Praha není oprávněno vydávat jakékoli pokyny posádce vrtulníku, která není určena rozkazem nadřízeného velitele k výkonu služby SAR. Pokyny ke vzletu vydává posádce nadřízený velitel - nikdo jiný. Posádka vrtulníku, která není určena rozkazem nadřízeného velitele k výkonu služby SAR, nemůže provést okamžitý vzlet k plnění úkolu, jelikož jí musí být umožněno provést před letem přípravu dle čl. 204 předpisu Let-1-1 v trvání minimálně 1 hodiny, nebo v trvání 1 hodiny a 30 minut v případě mezinárodního letu. Žalobce poukázal na to, že uvedené rozdíly se promítají i do trestněprávní roviny v případě letecké nehody. Žalobce je také názoru, že pokud byla nařízena služební pohotovost na pracovišti, došlo nepochybně k porušení článků 82, 83, 84, 86 odst. 2 předpisu Let 1-1, co se týče odpočinku posádky vrtulníků.

7. Dále žalobce poukázal na pojetí služby SAR z hlediska rozvržení směny. Služební orgán je podle žalobce názoru, že služba LZS a SAR je chápána jako posádková či útvarová směna, tak jak ji stanoví Základní řád ozbrojených sil. Směna zabezpečuje nepřetržitý a spolehlivý chod vnitřní služby útvaru, ochranu vojenských objektů a plní jiné úkoly k zajištění útvaru. Dále služební orgán uvádí, že nepřetržitost výkonu útvarové směny neznamená, že všichni určení příslušníci vykonávají nepřetržitou službu ve smyslu § 24 a následujících zákona o vojácích z povolání. Doba nepřetržité služby může činit dle § 26 zákona o vojácích z povolání nejvýše 30 hodin, většinou se u vojenských útvarů a zařízení stanovuje na 24 hodin. Ne všichni příslušníci směny ale musí nutně sloužit v režimu nepřetržité služby.

8. Žalobce oproti tomu uvedl, že posádková či útvarová směna (při výkonu služby LZS a SAR) má podle Základního řádu ozbrojených sil České republiky svá specifika. Nadřízený velitel rozkazem určí příslušného vojáka k výkonu dozorcí služby, rozkazem se mění jeho právní postavení. Příslušný voják určením k výkonu služby získává pravomoci, které mimo výkon služby nemá; voják je podřízen směrnicí určeným funkcionářům a sám se stává nadřízeným těch, vůči kterým nemá mimo službu žádné pravomoci. Z denních rozkazů velitele, kterými byli do uvedených služeb v rámci útvarové směny vojáci určováni, poté vyplývá, že vždy jsou vojáci zařazováni do služeb na celých 24 hodin, nikdy nejen na část služby s tím, že část doby by se vykazovala jako služební pohotovost. Z předložených směrnic je také zřejmá „pracovní náplň“ v době výkonu služby i doba, která je určena k odpočinku, a kdy tedy voják nepracuje.

9. Všechny služební orgány - nadřízení velitelé, včetně žalovaného, si vždy byli vědomi toho, že je nezbytně nutné, aby posádky vrtulníků byly určeny k výkonu služby na celých 24 hodin a to z důvodů, že by nebyl zajištěn výkon služby SAR po celých 24 hodin. Z tohoto důvodu existují rozkazy (viz předložené důkazy) o nařízení služby na celých 24 hodin. Rozkaz o nařízení služby SAR byl vydáván formou tabulky, kdy na každý jednotlivý den bylo do tabulky zapsáno jméno konkrétního vojáka, který byl do služby určen. Na každý jednotlivý den byla určena rozkazem nadřízeného jen a pouze jedna posádka k zabezpečení služby SAR.

10. Z výpisů rozkazů velitele VÚ 8407 je zřejmé, že pro zajištění služeb LZS a SAR velitel VÚ 8407 Praha svým rozkazem vždy na období 1 následujícího měsíce stanovoval v tabulce „Rozdělení služeb SAR Kbely (SkZVP) na příslušný měsíc po jednotlivých dnech konkrétním osobám. Jen jako součást tabulky v horní liště s popisem je uvedeno: „SMĚNA od 09:00 do 21:00, od 07:00 do 09:00, HOTOVOST od 21:00 do 07:00“. V roce 2012 bylo uváděno „SMĚNA od 09:00 do 22:00, od 06:00 do 09:00, HOTOVOST od 22:00 do 06:00“ (došlo ke změně v posunu doby „hotovosti“). Žalobce podotkl, že zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání institut „HOTOVOSTI“ nezná.

11. Dále žalobce podotkl, že pod tabulkou „Rozdělení služeb SAR Kbely (SkZVP) na měsíc..." se vždy nacházel text: „Vojákům z povolání náleží příplatek za vykonanou práci v noci, za práci v So, v Ne nebo ve svátek v souladu se zákonem č. 143/1992 Sb. (ve znění pozdějších předpisů) a plat za práci přesčas nebo NV místo platu za práci přesčas v souladu s organizačním řádem." Ustanovení o proplácení služební pohotovosti na pracovišti, dle § 19 odměna za pracovní pohotovost, zákona č. 143/1992 Sb. o platu a odměně za pracovní pohotovost v rozpočtových a v některých dalších organizacích a orgánech, se pod tabulkou Rozdělení služeb SAR Kbely (SkZVP) nikdy nenacházelo. Ne vždy byl nařizován výkon služby LZS a SAR výše uvedeným způsobem, část doby označená jako „HOTOVOST" byla do denního rozkazu VÚ 8407 přidána, až na základě rozsudků soudů v téže věci, kde žalobcem byl i nynější žalobce, kdy soudy ukládaly pro další řízení služebním orgánům, aby doložily: „Jakým způsobem byla služební pohotovost nařízena."

12. Žalobce poukázal příkladmo na to, že vykonal nepřetržitou 24 hodinovou službu SAR ve dnech 2., 4., 6., 8., 10., 16., 19., a 28. 2. 2011. Do těchto služeb byl určen rozkazem nadřízeného velitele č. 22 ze dne 26. 1. 2011. Teprve následně byl vydán rozkaz o tom, že žalobce byl určen do „hotovosti" - např. v rozkaze č. 43 ze dne 17.2.2011 bylo uvedeno, že žalobce vykonal „hotovost" ve dnech 2., a 6. 2. 2011 (příloha rozkazu č. 9), dále „hotovost" ve dnech 8. a 10. 2. 2011 (příloha Č. 7); zde je nutno podotknout, že absentuje určení „hotovosti" na den 7. 2. 2011 od 00:00 hod do 07:00 hod. Údajná „hotovost" byla nařízena na službu SAR ve dnech 16. a 19. 2. 2011 teprve v rozkaze č. 101 ze dne 3. 5. 2011 přílohou č. 9 (tedy poté, co již byl proveden převod platu na účet žalobce.

13. Dále žalobce vykonal např. nepřetržitou 24 hodinovou službu SAR ve dnech 2., 4., 7., 11., 13., 15., 17., 21. a 26. 3. 2011. Teprve následně byl vydán rozkaz o tom, že žalobce byl určen do „hotovosti" - např. v rozkaze č. 74 ze dne 29. 3. 2011 bylo uvedeno, že žalobce vykonal „hotovost" ve dnech 2. a 4. 3. 2011, dále „hotovost" ve dnech 7., 11. a 13. 3. 2011, dále „hotovost" ve dnech 15. a 17. 3. 2011, dále „hotovost" ve dnech 21. a 26. 3. 2011.

14. Žalobce je toho názoru, že ze strany nadřízených služebních orgánů se jedná od samého počátku o úmysl zabezpečit služby LZS a SAR tím způsobem, že se vojákům zabezpečujícím služby LZS a SAR nebude část doby výkonu nepřetržité 24 hodinové služby započítávat jako výkon služby, ale pouze jako služební pohotovost - formální rozdělení nepřetržité 24 hodinové služby LZS a SAR. Tímto jednáním mělo dojít k úspoře finančních prostředků za proplácení příplatků za výkon služby jako takový, za práci v noci, v sobotu a neděli a práci přesčas a také k tomu, že vojáci určení k zabezpečení služby LZS a SAR mohli trávit na pracovišti desítky hodin měsíčně nad rámec měsíčního fondu pracovní doby, když služební pohotovost na pracovišti se nezapočítává do fondu pracovní doby.

15. Žalobce předložil městskému další podklady, z nichž podle žalobce vyplývá, že byl určen do 24 hodinové služby a nikoliv do služební pohotovosti. Z rozkazů jednotlivých velitelů za období roku 1999 až do roku 2012 je zřejmé, že jednotliví vojáci byli určeni do služby LZS a SAR, a to na celých 24 hodin. Rozkazy neobsahují žádné rozhodnutí nadřízeného o nařízení služební pohotovosti, jak předpokládá ustanovení § 30 zákona č. 221/1999 Sb. Ze záznamů o předání a převzetí služby SAR za roky 2010 až 2014 je zřejmé, že se jedná o službu, kterou si posádky předávali vždy po 24 hodinách. Na pracovišti se vždy zdržovala jen jedna posádka vrtulníku SAR. Z webové stránky taktické letky 21. letecké základny Čáslav (pořízeno dne 10.7.2009 a dne 23.10.2012) vyplývá, že v noci je v režimu služby prostor pro spánek, kdy polovina směny je vzhůru kvůli možnému dalšímu startu.

16. Z přípisu zástupce velitele společných sil - velitele vzdušných sil Ing. J. V. čj. 13-76/2009-2802/J3/VzS ze dne 14.4.2009 je zřejmé, že pokyn k rozdělení služeb (ne pohotovosti) je nařízen přímo náčelníkem Generálního štábu AČR (Nařízení NGŠ AČR čj. 25-19/2009-1618 ze dne 17. 2. 2009). Z odborného nařízení ONPers-2/2005 ze dne 4. 5. 2005 vyplývá vysvětlení pojmů služba, směna, nepřetržitý režim, služební pohotovost, důležitý zájem služby a další. Služební pohotovost nelze nařídít na dobu služby (směny), což je také zřejmé i ze samotného zákona o vojácích z povolání. Z prozatímní směrnice pro výkon služby na ZKS Praha ze dne 1.1.2004 rovněž vyplývá, že služba SAR je nepřetržitá 24 hodinová služba a nelze v jejím rámci nařídít nikomu služební pohotovost. Rozvržení doby výkonu služby u personálu LZS a SAR v Líních (Přerově) a NATINADS v Čáslavi ukazuje, že se jedná vždy o výkon nepřetržité 24 hodinové služby, kdy jen a pouze u vojáků, zabezpečujících služby LZS a SAR, dochází k formálnímu rozdělování služeb na výkon „nepřetržité“ služby a služební pohotovost. Ze směrnice dozorcího vchodu „kasárna“ je patrné, že odpočinek službu konajících vojáků je zabezpečen v souladu s čl. 240 předpisu Základního řádu v rámci služby, nikoli formou služební pohotovosti. Ze stanoviska k problematice řešení pohotovostí na pracovišti a doby výkonu služby ve službě v rámci SAR čj. 3069-2/2008-1304 ze dne 9. 9. 2008 vyplývá podle žalobce účelovost a úmysl legalizovat nezákonné rozdělení doby výkonu služby SAR pro potřeby zabezpečení služeb v případě nedostatečného počtu personálu pro řádné zabezpečení těchto služeb v rámci rozvržení směn na měsíc. V textu je jednoznačně uvedeno, že 24 h službu nelze rozdělit na 12 h práce a 12 h pohotovost, neboť služební pohotovost lze vykonávat jen mimo dobu služby.

17. Žalobce taktéž poukázal na to, že se bezúspěšně snažil domoci nápravy v resortu obrany u inspekčních orgánů. V letech 2008 – 2009 uplatnil několik stížností a dalších podání k zástupci náčelníka Generálního štábu - inspektoru ACR brigádnímu generálovi Ing. Č. T., ministerstvu obrany ČR, veliteli VÚ 8407 Praha-Kbely plk. Ing. J. B.

18. Žalobce dále vyložil, že Směrnice pro činnost LZS a SAR 233. vrtulníkové letky bojových jednotek se od postupně od roku 2004, 2006, 2008, 2009 a 2010 vyvíjela v právní úpravě výkonu služby a služební pohotovosti. Žalobce zejména zdůraznil, že ve směrnici z roku 2010 bylo nově upraveno, že po dobu výkonu nepřetržité služby se členové posádek věnují nepřetržitému vyhodnocování meteorologické a vzdušné situace nad územím ČR, studiem zvyšují své teoretické znalosti dle Let-1-1 čl. 38, nebo vykonávají jinou činnost nařízenou nadřízeným velitelem. Toto ustanovení bylo včleněno do směrnice v návaznosti na argumentaci ze strany nadřízených služebních orgánů ohledně skutečnosti, že 24 hodinová služba nebyla formálně rozdělena na dvě části, ale jen na jednu část byla posádce LZS a SAR nařízena činnost a na druhou část nikoli. Dále žalobce připomněl, že identickými věcmi se zabýval Městský soud v Praze v rozsudcích pod sp. zn. 7 Ca 63/2009-39, 11 Ca 66/2009, 9 Ca 83/2009 a 8 Ad 8/2012 a poukázal i na článek ve sdělovacích prostředcích dostupný na webu lidovky.cz dne 20. 10. 2010, z něhož podle žalobce vyplývá, že velení AČR si je vědomo rozdílného přístupu k témuž, jako i to, že zabezpečovat výkon služby NATINADS (ale i stejnou službu LZS a SAR) není možné v „režimu“ služební pohotovosti.

19. Žalobce je celkově názoru, že rozdělování služeb LZS a SAR na dobu „nepřetržitého“ výkonu služby a služební pohotovost je pouze formální a po celou dobu zabezpečování služeb LZS a SAR se děje zcela úmyslně. Služební orgány si nezákonného jednání vždy byly vědomy a po celou dobu se snažily nezákonnost zakrýt např. úpravami směrnic, vyjádřením oddělení právní služby AČR, stanoviskem Inspekce ministryně obrany atd. Ze strany služebních orgánů docházelo následně k vykazování pouze části nepřetržité 24 hodinové služby SAR jen jako služební pohotovosti, čímž byl žalobce poškozen nevyplacením platu za práci, včetně příplatků za práci přesčas, soboty a neděle, za práci v noci a o svátcích. Služební orgány nerespektovaly ani rozhodnutí soudů v identických řízeních, především pak rozsudek Městského soudu v Praze ve věci sp. zn. 8 Ad 8/2012-61-66 ze dne 28. 3. 2013, kde je výslovně uvedeno: „...nelze však nařídit výkon služby nebo pohotovosti současně“. Pokud služební orgány tvrdí, že žalobce nepracoval a plat mu nenáleží, pak je to žalovaný a služební orgány, kdo musí svá tvrzení dokázat; žalovaný po celých 24 hodin vykonával nepřetržitou službu dle rozkazu nadřízeného; nikdy nebyl ve „služební pohotovosti“, aby vykazoval jakoukoli činnost v jejím průběhu, jak požadují služební orgány

20. Žalovaný ve vyjádření k žalobě namítl, že žaloba byla podle ustanovení 151 zákona o vojácích z povolání podána opožděně. Posledním dnem lhůty k podání žaloby byl 13. 6. 2016, ovšem z prezenčního razítka na žalobě vyplývá, že žaloba byla podána 15. 6. 2016. K meritu věci poté žalovaný setrval na svém procesním postoji dle rozhodnutí služebního orgánu I. stupně i odvolacího rozhodnutí.

21. Žalobce podal k vyjádření žalovaného repliku. Poukázal v ní na to, že žaloba byla podána dne 13. 6. 2016 k poštovní přepravě, lhůta k podání žaloby tedy zůstala zachována.

III. Posouzení věci Městským soudem v Praze

22. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí i řízení, které mu předcházelo v rozsahu žalobních bodů, kterými je vázán /§ 75 odst. 1 a 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)/, přitom vycházel ze skutkového a právního stavu v době vydání rozhodnutí. O podané žalobě rozhodl v souladu s § 76 odst. 1 písm. a) a b) ve spojení s § 51 odst. 2 s. ř. s. bez nařízení jednání. Soud nenařídil jednání ani k provedení navržených důkazů, neboť jejich část - nezbytná pro posouzení věci - je založena ve správním spisu, z něhož soud vyšel při přezkumu zákonnosti žalobou napadeného rozhodnutí.

23. Městský soud v Praze se nejprve zabýval námitkou žalovaného, že žaloba byla podána po uplynutí zákonem stanovené lhůty a jsou tak splněny předpoklady, za nichž lze žalobu jako opožděnou odmítnout podle § 46 odstavec 1 písm. b) s. ř. s.

24. Podle § 72 odstavec 1 s. ř. s. platí, že žalobu lze podat do dvou měsíců poté, kdy rozhodnutí bylo žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou. V nyní posuzované věci je zvláštním zákonem, který upravuje odlišně od soudního řádu správního lhůtu pro podání žaloby proti rozhodnutí v rámci správního soudnictví, zákon o vojácích z povolání, podle jehož ustanovení § 151 je možno návrh na přezkoumání rozhodnutí služebního orgánu soudem podat do šedesáti dnů od nabytí právní moci rozhodnutí.

25. Městský soud ze správního spisu ověřil, že žalobou napadené rozhodnutí nabylo právní moci dne 12. 4. 2016. Žaloba byla předána držiteli poštovní licence dne 13. 6. 2016 - tato skutečnost vyplývá jednak z podacího razítka zásilky, v němž byla žaloba a přílohy podány k soudu a dále z kopie podacího lístku; obojí je součástí soudního spisu (č. l. 35 a 47). Zákonná šedesátidenní lhůta pro podání žaloby počala běžet dne 13. 4. 2016 a skončila dne 12. 6. 2016. Tímto dnem však byla neděle, proto soud postupoval podle § 40 odstavec 3 s. ř. s., podle kterého případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Pokud je toto pravidlo aplikováno na nyní posuzovanou věc, posledním dnem lhůty bylo pondělí 13. 6. 2016. Žalobce podal zásilku obsahující žalobu na poštu dne 13. 6. 2016, učinil tak poslední možný den lhůty a žaloba byla podána včas.

26. Ze spisového materiálu byly zjištěny následující podstatné okolnosti:

27. Žalobce je bývalým vojákem z povolání, jehož služební poměr skončil dne 31. 10. 2012. Dne 11. 11. 2014 žalobce požádal o doplacení dlužné části platu, přepočítání a doplacení výsluhového příspěvku a odchodného za období od 2. 1. 2011 do 27. 9. 2012. Služební orgán I. stupně – Agentura personalistiky Armády České republiky rozhodnutím ze dne 19. 3. 2015 žádost zamítl. Proti uvedenému rozhodnutí podal žalobce včasné odvolání, rozhodnutím odvolacího orgánu ze dne 19. 8. 2015, č. j. 1339-13/2015-1304 bylo rozhodnutí služebního orgánu I. stupně ze dne 19. 3. 2015 zrušeno a věc mu byla vrácena k novému projednání s tím, že služební orgán I. stupně byl povinen zohlednit závěry rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 10. 7. 2015, č. j. 22 Ad 20/2014-69.

28. Dne 1. 12. 2015 pak služební orgán I. stupně vydal rozhodnutí, kterým výrokem I. žádosti částečně vyhověl, když žalobci přiznal za služební pohotovost na pracovišti v souvislosti s LZS a SAR v období od 12. 11. 2011 do 27. 9. 2012 doplacení příplatků ve výši 25 % průměrného hodinového výdělku a jde-li o dny nepřetržitého odpočinku v týdnu, příplatků ve výši 50 % průměrného hodinového výdělku v celkové výši 36.658 Kč. Dále žádost výrokem II. částečně zamítl, neboť za období do 12. 11. 2011 byl nárok promlčen. Rovněž vyslovil, že rozhodovat o přepočítání a doplacení výsluhového příspěvku a odchodného není oprávněn.

29. Žalobce podal odvolání, o kterém rozhodl žalovaný služební orgán žalovaným rozhodnutím ze dne 4. 4. 2016, č. j. 615-24/2016-1304, jímž rozhodnutí služebního orgánu I. stupně potvrdil. Žalovaný shrnul východiska pro posuzování žádosti žalobce. S odkazem na závěry rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 10. 7. 2015, č. j. 22 Ad 20/2014-69 uvedl, že je irelevantní se opakovaně zabírat problematikou oprávněnosti nařizování služební pohotovosti žalobci, neboť služební orgán I. stupně v souladu s právním názorem odvolacího orgánu jasně deklaroval, že přejímá závěry tohoto rozsudku ve stejném druhu sporu v tom smyslu, že podmínka důležitého zájmu služby (neočekávané situace) při nařizování služební pohotovosti odvolateli splněna nebyla, a proto tuto dobu strávenou na pracovišti je nezbytné považovat za pracovní dobu, aniž by byla tato zahrnuta jako přesčas do fondu 150 hodin, za který nepřísluší vojákovi z povolání žádná náhrada, a to ani peněžní ani formou čerpání náhradního volna. Zde se tudíž naopak služební orgán musí zabývat otázkou, zda odvolatel v době nařízené služební pohotovosti službu (práci) vykonával či nikoli. Žalovaný poté konstatoval, že v řízení u služebního orgánu I. stupně nebylo zjištěno a prokázáno, že by odvolatel v této době nařízenou službu (práci) vykonával a nebyl mu za ni vyplacen plat. Vykonával-li tedy žalobce služební pohotovost (bez vlastního výkonu práce/služby), přísluší mu odměna za pohotovost dle § 19 zákona o platu, zvýšená příp. o přesčasové příplatky podle § 10, neboť zákon o platu je založen na principu odměňování za to, co zaměstnanec (voják) skutečně vykonával, bez ohledu na to, zda mu to bylo nařízeno po právu či nikoli.

30. Konkrétně poté žalovaný uvedl, že žalobci byl v souvislosti se zabezpečením služby LZS a SAR nařizován nejen výkon služby, ale i navazující služební pohotovost, což vyplývá z obsahu vojenského předpisu Let-1-1 *Předpis pro létání*, Směrnic pro činnost LZS a SAR, z rozkazů velitele VU 8407 Praha a z evidence docházky a mzdových listů žalobce. K důkaznímu návrhu v odvolání *knihami o předání a převzetí služby* k prokázání nároku žalobce na plat za celou 24 hodinovou službu, žalovaný poukázal na zásadu koncentrace v odvolacím řízení dle ustanovení § 82 odst. 4 správního řádu a konstatoval, že je povinen požadavek na provedení takového důkazu odmítnout, neboť žalobce nikterak nezdůvodnil a ani jinak nebylo zjištěno, proč tento důkaz nemohl navrhnout již v řízení u služebního orgánu I. stupně. Ve zbytku odůvodnění se poté žalovaný věnoval k otázce promlčení části nároku žalobce.

31. Městský soud o věci uvážil následovně. Problematikou práv a povinností vyplývajících z právní úpravy výkonu služby v bezpečnostních ozbrojených sborech se ve své judikatuře zabýval Nejvyšší správní soud. V rozsudku ze dne 26. 9. 2013, č. j. 4 Ads 55/2013 – 59 Nejvyšší správní soud vyložil, že zákon o vojácích z povolání obsahuje úpravu výkonu služby v základní a kratší týdenní době služby (§ 24 a 25), službu konanou

nad základní týdenní dobu služby (§ 29) a dále služební pohotovost (§ 30). Vedle těchto služebních povinností zákon dále upravuje povinnosti související s intenzivním a nepřetržitým vojenským výcvikem a vojenským nasazením na území České republiky a v zahraničí. Nejvyšší správní soud má za to, že nelze od vojáků z povolání mimo tyto zákonem předvídané formy požadovat výkon služebních povinností v alternativních formách dle volného uvážení služebních orgánů. Služební orgány jsou povinny pro plnění úkolů armády (v tomto případě zajištění systému služebních hotovostí) volit některý z prostředků předvídaných pro tento účel platným zákonem o vojácích z povolání.

32. Nejvyšší správní soud v citovaném rozsudku vyložil, že podstatou hotovostního systému je zajištění připravenosti určitého počtu vojáků pro případ potřeby nasazení vyššího počtu vojáků, než jaký je potřeba pro zajištění běžného provozu vojáků ve výkonu služby. Vojáci zapojení v rozhodnou dobu do hotovostního systému nejsou ve výkonu služby, tj. aktuálně nevykonávají služební úkoly, nýbrž jsou armádě k dispozici pro případ, že budou k plnění služebních úkolů povoláni, dostavit se k plnění služebních úkolů na místo dle pokynů operačního důstojníka. Jde tedy v materiálním smyslu o pohotovost dotčených vojáků. Jde přitom o určité omezení vojáků v době, kdy nejsou ve výkonu služby, přičemž míra tohoto omezení může být různá v závislosti na objektivních faktorech (zda je vojákovi stanoveno konkrétní místo pobytu, v jakém časovém limitu je povinen se dostavit k plnění služebních úkolů), i na subjektivních faktorech (jaký je preferovaný způsob trávení volného času, zda disponuje osobním automobilem, zda pečuje o nezletilé děti, jak vzdálené je jeho bydliště od místa výkonu služby apod.).

33. Nejvyšší správní soud tento výklad uzavřel s tím, že největší omezení vojáka představuje výkon služební pohotovosti ve vojenských objektech, kdy je jednak voják k dispozici prakticky okamžitě, navíc je velmi omezen v možnostech trávení této doby. To zákon o platu zohledňuje výší odměny za takto nařízenou služební pohotovost dle § 19 odst. 1 zákona o platu. Jestliže zákon o platu neumožňuje dále výši odměny diferencovat dle míry omezení vojáka při nařízení pohotovosti, znamená to nezbytně, že vojákům, jimž je nařízena pohotovost mimo vojenské objekty, náleží odměna dle § 19 odst. 2 zákona o platu bez ohledu na míru jejich omezení (např. i podle časového limitu, v němž jsou povinni se od vyrozumění dostavit k plnění služebních úkolů).

34. Podle § 30 odst. 1 zákona o vojácích z povolání platí, že vyžaduje-li to důležitý zájem služby, může nadřízený nařídít vojákovi služební pohotovost. Ustanovení § 30 odst. 2 zákona o vojácích z povolání vymezuje služební pohotovost jako přítomnost vojáka ve vojenských objektech nebo na jiných místech, která určí nadřízený, a to mimo dobu služby. Blíže se definicí tohoto pojmu pro služební účely vojáka z povolání zabývá Odborné nařízení č. 2 ONPers 2/2005 ze dne 4. 5. 2005, které je součástí správního spisu a předložil jej i žalobce k žalobě. Nařízení v článku 2. definuje výkon služby, dobu služby, základní týdenní dobu služby (42,5 hodin) a služební pohotovost, kterou je přítomnost vojáka ve stanovených místech výkonu služby nebo na jiném místě, které určí nadřízený, a to mimo stanovenou dobu služby tak, aby byl voják připraven k výkonu služby.

35. Z uvedených předpisů a judikatury Nejvyššího správního soudu lze dovodit, že služební pohotovost je doba odlišná od výkonu služby a zahrnuje činnost, kterou je pouze přítomnost vojáka ve stanovených místech výkonu služby nebo na jiném místě, které určí

nadřízený. Náplň služební pohotovosti pak obsahuje článek 35 uvedeného nařízení s tím, že podmínkou nařízení služební pohotovosti je předpoklad výkonu neodkladné služby mimo rámec stanoveného rozvrhu služeb a základní týdenní doby služby. Obsahem služební pohotovosti není samostatný výkon služby, ale určitý stupeň připravenosti vojáka na to, že v případě potřeby bude službu konat. Místo výkonu služby pak určí velitel. K záznamu výkonu služby a služební pohotovosti pak podle článku XI. citovaného nařízení slouží evidence doby služby, která podle článku XI. bodu 45. musí vypovídat o skutečně konané době služby a službě konané nad základní týdenní dobu služby a o služební pohotovosti.

36. Co se týče rozvržení doby výkonu služby, platí, že ve Směrnici Velitelství společných sil pro činnost LZS a SAR z 31. 3. 2010, č. j. 507-1-1-4/2010-8407, která je součástí spisového materiálu, je v bodě 6.2 doba výkonu služby člena posádky LZS a SAR rozdělena na dvanáctihodinovou dobu výkonu nepřetržité služby (od 9:00 do 21:00 a od 7:00 do 9:00) a desetihodinovou dobu služební pohotovosti (od 21:00 do 7:00), a to tak, že je určena rozkazem velitele s tím, že služební pohotovost člena posádky se vykonává v místnostech určených k odpočinku (body 6.10.22 a 6.10.33 Směrnice). Služební pohotovost měla být vykonávána v objektu, kde probíhal i výkon služby (prostor služebny SAR na stanovišti VÚ 8407 Praha-Kbely, resp. služebny LZS na stanovišti Praha – Líně), po dobu výkonu služby byli členové posádek povinni se věnovat vyhodnocování meteorologické a synoptické situaci, nad územím ČR a zvyšování odborné kvalifikace, ze Směrnice vyplývá, že v době pohotovosti se měli zabývat členové posádek věnovat toliko odpočinku.

37. Ve Směrnici Velitelství společných sil pro činnost LZS a SAR z 23. 12. 2011 č. j. 246/5/20/2011-2802/J3/VzS, která je součástí spisového materiálu, je v bodě 6.2 doba výkonu služby člena posádky LZS a SAR rozdělena na šestnáctihodinovou dobu výkonu nepřetržité služby (od 9:00 do 22:00 a od 6:00 do 9:00) a osmihodinovou dobu služební pohotovosti (od 22:00 do 6:00), a to tak, že je určena rozkazem velitele s tím, že služební pohotovost člena posádky se vykonává v místnostech určených k odpočinku (body 6.10.22 a 6.10.33 Směrnice). Služební pohotovost byla vykonávána v objektu, kde probíhal i výkon služby (prostor služebny SAR na stanovišti VÚ 8407 Praha-Kbely, resp. služebny LZS na stanovišti Praha – Líně), po dobu výkonu služby byli členové posádek povinni se věnovat vyhodnocování meteorologické a synoptické situaci, nad územím ČR a zvyšování odborné kvalifikace, ze Směrnice vyplývá, že v době pohotovosti se měli zabývat členové posádek věnovat toliko odpočinku.

38. Taktéž ve Směrnici Velitelství společných sil pro činnost LZS a SAR z roku 2012 č. j. 246/5/22/2012-2802/J3/VzS, která je součástí spisového materiálu, je v bodech 5.1 a 6.1 doba výkonu služby člena posádky LZS a SAR rozdělena na šestnáctihodinovou dobu výkonu nepřetržité služby (od 9:00 do 22:00 a od 6:00 do 9:00) a osmihodinovou dobu služební pohotovosti (od 22:00 do 6:00), a to tak, že je určena rozkazem velitele s tím, že služební pohotovost člena posádky se vykonává v místnostech určených k odpočinku (body 9.2.2 a 10.2.2 Směrnice). Služební pohotovost byla vykonávána v objektu, kde probíhal i výkon služby (prostor služebny SAR na stanovišti VÚ 8407 Praha-Kbely, resp. služebny LZS na stanovišti Praha – Líně), po dobu výkonu služby byli členové posádek povinni se věnovat vyhodnocování meteorologické a synoptické situaci, nad územím ČR a

zvyšování odborné kvalifikace, ze Směrnice vyplývá, že v době pohotovosti se měli zabývat členové posádek věnovat toliko odpočinku.

39. Jakkoli z rozkazů založených ve správním spise vyplývá, že žalobce byl určen k výkonu služby a k služební pohotovosti, jak vyplývá z rekapitulační části tohoto rozsudku, žalobce právě v této části napadá nezákonnost napadeného rozhodnutí. Žalobce namítal jednak, že k výkonu služební pohotovosti nebyl vůbec dán důležitý zájem služby jako podmínka stanovená v ustanovení § 30 zákona o vojácích z povolání, a dále, že došlo – li vůbec k nařízení služební pohotovosti pro důležitý zájem služby, tak skutečná náplň služební pohotovosti od počátku zařazení žalobce do vojenského útvaru zajišťujícího službu LZS a SAR byla totožná s výkonem služby a jejími podmínkami, a to i v souladu s tím, že vojenský útvar těchto služeb byl povinen zajišťovat nepřetržitý provoz služby LZS a SAR po dobu čtyřadvaceti hodin.

40. Podstatou sporu je poté posouzení, zda žalobce vznesl oprávněný nárok na dorovnání platu za faktický výkon služby v rámci nařízené služební pohotovosti a ve svém důsledku tedy, zda obстоjí postup služebního orgánu a na to navazující závěr žalovaného o způsobu rozvržení nepřetržitého výkonu služby u jednotek LZS a SAR na dobu započítávanou do fondu pracovní doby, za kterou náleží plat (§ 3, § 7, § 8, § 10 již zrušeného zákona č. 143/1992 Sb.) a na služební pohotovost nezapočítávanou do fondu pracovní doby, za níž nenáleží plat, ale jen odměna za pracovní pohotovost (§ 19 zákona č. 143/1992 Sb.).

41. Městský soud je toho názoru, že posouzení otázky, zda v případě služební pohotovosti u LZS a SAR jde skutečně o nezbytnou pohotovost na základě důležitého zájmu služby a zda skutečně šlo o výkon služební pohotovosti tak, jak stanoví ustanovení § 30 odst. 1 a 2 citovaného zákona, záviselo na skutkovém zjištění, jaká byla náplň služební činnosti v rámci výkonu služby u LZS a SAR, co bylo reálně pracovní náplní služební pohotovosti a na základě jakého aktu byla tato pohotovost nařízena.

42. Městskému soudu ze správního spisu vyplynulo, že žalobce již v podané žádosti uvedl, že byl vždy zařazen do výkonu 24 hodinové služby - podobnou argumentaci uvedl dále např. dne 3. 3. 2015 při seznámení se s podklady rozhodnutí a zejména dne 12. 11. 2015 taktéž při seznámení se s podklady rozhodnutí, kde vůči služebnímu orgánu I. stupně uplatnil řadu konkrétních námitek, jimiž evidentně zamýšlel navést služební orgán k odpovědi na otázku, zda žalobce pracoval po část služby odpovídající době služební pohotovosti. Služební orgán I. stupně poté v odstavci 24 svého rozhodnutí konstatoval, že neexistuje jediný důkaz dokládající výkon práce žalobce v době služební pohotovosti, šlo pouze o stav připravenosti na pracovišti, kdy nebyla ze strany nadřízeného nařízena žádná služební činnost. Povinnosti vyhodnocovat synoptickou, navigační, meteorologickou situaci, technickou přípravu vrtulníků byly realizovány v době výkonu služby. Žádné kontinuální a opakující se úkony nebyly členy posádek vrtulníků plněny a ani jim nebyly nařizovány.

43. Žalobce v odvolání (i v podané žalobě) uvedl, že mu na základě jednotlivých denních resp. týdenních rozkazů vydaných velitelem vojenského útvaru nebyla určována služební pohotovost, ale vždy fakticky řádná služba. V odvolání žalobce uvedl, že v rámci

služební pohotovosti zůstala náplň činnosti nezměněna a velmi rozsáhle namítal jak nedostatek podmínky důležitého zájmu služby, tak i nezbytnost soustavného výkonu služby pro cíle a úkoly SAR.

44. Tohoto zjištění a posouzení se dovolával návrhem na provedení dokazování konkrétními rozkazy velitele vojenského útvaru určujícími službu pro období jednotlivých odsloužených roků a řadou dalších důkazů. Žalobce taktéž obsáhle poukazoval na charakter výkonu služeb LZS a SAR a namítá, že samotnou nařízenou služební pohotovostí ani nelze požadavkům na výkon těchto služeb dostát. Městský soud je toho názoru, že žalobce tedy ve skutečnosti již od okamžiku podání žádosti namítal, že služební pohotovost byla (jakkoliv případně formálně chybně) nařízena k zastření skutečného důvodu – k zabezpečení výkonu služeb LZS a SAR.

45. Žalovaný se poté s námitkami v žalovaném rozhodnutí nicméně vůbec nezabýval. Žalovaný k tomu jen stručně konstatoval, že v řízení u služebního orgánu I. stupně nebylo zjištěno a prokázáno, že by odvolatel v této době nařízenou službu (práci) vykonával. Žalovaný tedy ve svém rozhodnutí vycházel toliko z přesvědčení, že pro rozhodnutí o nároku žalobce stačilo, pokud mezi stranami nebyla sporná právní otázka, že žalobci byla nařízena služební pohotovost a že žalobci za ni náleží odměna za pracovní pohotovost s příslušnými příplatky. Ovšem to, z jakých důvodů a pro jaké cíle ve vztahu k povaze služby LZS a SAR byla služební pohotovost nařizována a co fakticky nařízená služební pohotovost v rámci připravenosti služby vyžadovala, to žalované rozhodnutí nezodpovídá.

46. Žalobou napadené rozhodnutí tedy pro zodpovězení výše uvedených - odvolacích a potažmo i žalobních - námitek neskýtá oporu a městský soud jej proto považuje za naprosto nepřezkoumatelné pro nedostatek skutkových zjištění k tomu, na základě jakých pracovních pokynů a služebních příkazů žalobce sloužil služební pohotovost, jakou činnost vojáci ve skutečnosti vykonávali v době služební pohotovosti a jak byla tato služební pohotovost vykazována. Ze strany služebních orgánů zůstalo i neobjasněna povaha služeb LZS a SAR a odpověď na otázku, kterou taktéž žalobce setrvale namítal, zda povaha těchto služeb vůbec připouští služební pohotovost (případně v jakém nezbytném rozsahu). To vše nelze zjistit ani z předpisů, které jsou součástí správního spisu, ani z ustanovení § 30 zákona o vojácích z povolání, které pouze obecně právně definují, co se rozumí služební pohotovostí a ani z výpisů rozkazů na jednotlivé letové dny, z nichž městskému soudu vyplynulo pouze určení jednotlivých posádek LZS a SAR a rozložení jejich služby na dobu výkonu služby a služební pohotovosti.

47. Protože žalovaný k odvolacím námitkám žalobce nezaložil odůvodnění napadeného rozhodnutí na náležitém zjištění skutkového stavu věci, ale závěr o tom, že žalobce v době pohotovosti nepracoval (nevykonával službu) blanketně doargumentoval pouze právními východisky, které vyplývají z příslušných právních předpisů, případně z rozsudku Krajského soudu v Ostravě, a formálně z evidence pracovní doby žalobce a z rozkazů, městský soud neměl dány podmínky pro to, aby přezkoumal, zda se tvrzení žalobce o faktickém výkonu služby v rámci služební pohotovosti zakládá na pravdě, a naopak, zda tvrzení žalovaného, že žalobce sloužil toliko služební pohotovost pouze přítomností na pracovišti bez výkonu práce, odpovídá té skutečnosti, která byla praktikována u vojenského útvaru žalobce.

48. Jestliže podle závěrů žalovaného, uvedených v napadeném rozhodnutí i ve vyjádření k podané žalobě, byla doba služby a služební pohotovosti jednoznačně vymezena a nejednalo se jen o formální rozdělování jedné čtyřadvacetihodinové nepřetržité doby služby na dvě části v různém právním režimu náplně práce i odměňování, mělo by být zjištělné z listinných důkazů (z rozkazů velitelů, z výkazů o vykonávané činnosti), doplněným o případné vyjádření příslušných velitelů a spolusloužících příslušníků, jakým aktem bylo toto rozdělení služby vždy pro faktický výkon skutečně vymezeno. Skutečný stav věci totiž může, ale nemusí odpovídat příslušným právním předpisům, a proto jej bez dalšího nelze jen z příslušných směrnic a vnitřních předpisů dovozovat.

49. Vzhledem k uvedenému nelze bez dalšího dokazování o skutečném průběhu služební pohotovosti dojít k závěru, že žalobce a případně i ostatní vojáci z povolání po celou dobu několikahodinového výkonu služební pohotovosti prováděli výkon služby či se nacházeli v režimu služební pohotovosti, aniž fakticky konali práci (službu). Stejně tak, při pochybnostech, které žalobce svými tvrzeními založil, nelze dovodit, zda po tuto dobu příslušníci tento výkon služby neprováděli a byli pouze přítomni na pohotovostních pracovištích.

50. Protože požadovaný nárok na dorovnání platu by byl oprávněný pouze v případě, kdy by žalobce vykonával v době služební pohotovosti činnost, která je pracovní náplní služby LZS a SAR, pak bylo v daném řízení rozhodující zjistit náležitě skutkový stav věci, tj. především to, jak byl výkon jeho služební pohotovosti v rozkazech velitele útvaru nařízen a pokud by byl nařízen pouze jako přítomnost vojáka na pracovišti, zda a jaké činnosti a práce přítomní vojáci v rámci služební pohotovosti ve skutečnosti vykonávali. Z věci vyplynulo, že byly zpracovávány určité výkazy, že ohledně těchto výkazů byly vedeny spory, a proto bude zřejmě možné skutečnou náplň služební pohotovosti zjistit jak z těchto výkazů, tak z výpovědí žalobce i dalších vojáků z povolání a z výpovědí jejich nadřízených, kteří by měli mít poznatky o tom, jak v rámci služby LZS a SAR skutečně a prakticky probíhala služební pohotovost.

51. Pokud žalovaný ani správní orgán I. stupně z nich řádně k těmto otázkám nezjistili skutkový stav, pak zde není dána ani možnost soudu posoudit přípustnost nařízení služební pohotovosti i faktický průběh této služební pohotovosti. Jen tehdy, pokud by průběh služební pohotovosti u služby SAR byl v souladu s ustanoveními zákona o vojácích, by bylo možno označit za správný názor služebních orgánů, že žalobce nemá nárok na dorovnání platu. Pokud by však průběh služební pohotovosti šel nad rámec pouhé přítomnosti vojáka na pracovišti (jako přípravy či ostrahy pro případ výkonu služby), bylo by věci posouzení z hlediska rozsahu vykonávaných činností, v jakém rozsahu má nárok žalobce na dorovnání platu.

52. S nutností zjistit skutečnou pracovní náplň služební pohotovosti souvisí i vypořádání námítky žalobce ohledně důležitého zájmu služby, jako prvotní podmínky pro nařízení služební pohotovosti. Soud nevyklučuje správnost právního náhledu žalovaného na to, že služební pohotovost může být nařizována i v delším časovém úseku než jen například při jednorázové potřebě či události. Důležitý zájem služby tak bylo nutné posoudit z hlediska charakteru vykonávané služební činnosti u LZS a SAR v rámci jejich

významnosti, kterou podtrhuje právní úprava odvíjející se od Úmluvy o mezinárodním civilním letectví, přes Dohodu o spolupráci při zajišťování Letecké služby, pátrání a záchrany uzavřené mezi Ministerstvem vnitra, Ministerstvem dopravy a Ministerstvem obrany dne 1. 1. 2005, až po organizační nařízení vojenských útvarů a rozkazu velitelů. Důležitý zájem služby tak bylo nutné vyhodnotit v důsledku zcela jasného, určitého a přesného vymezení, co se rozumí nepřetržitým provozem a povinností zajišťovat službu SAR po dobu 24 hodin denně, a v čem je pro cíle LZS a SAR funkční a nezbytná služební pohotovost.

53. Městský soud poukazuje na to, že důležitým zájmem služby se zabýval Krajský soud v Českých Budějovicích v rozsudku ze dne 20. 8. 2010, č. j. 10A 34/2010 - 28, byť podle zákona č. 361/ 2003 Sb. o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, přičemž konstatoval, že tento zákon upravuje důležitý zájem služby jako zájem bezpečnostního sboru na včasném a kvalitním plnění úkolů bezpečnostního sboru, že důležitý zájem služby je v podstatě široká definice, která poskytuje značný aplikační prostor a že je věcí příslušných vedoucích pracovníků, aby vždy v mezích daných zákonným ustanovením potřeby, rozsah a přípustnost nařízení výkonu služby přesčas zvážili a postup při nařízení služební pohotovosti náležitě odůvodnili.

54. Obdobně tomu bude podle názoru městského soudu i při posuzování důležitého zájmu služby podle zákona o vojácích z povolání. I tady bylo na služebních orgánech, aby náležitě odůvodnily, proč byla služební pohotovost žalobci a jiným vojákům nařizována v souvislosti s výkonem služby SAR, po jak dlouhou dobu nařízení služební pohotovosti ob stojí a zda ji vůbec u služby SAR lze vykonávat pouhou přítomností vojáků na určeném pracovišti tak, jak tuto pohotovost definují právní předpisy. Takovou úvahu však správní orgány v napadených rozhodnutích neučinily a soud tak neměl i v tomto směru podmínky pro to, aby přezkoumal, zda z takové úvahy na základě objektivních okolností logicky vyplývá, že služební pohotovost v rámci podmínek provozu SAR byla na místě právě z důležitého zájmu služby.

IV. Závěr a náklady řízení

55. S ohledem na shora uvedené důvody městský soud zrušil napadené rozhodnutí bez jednání pro vady řízení podle § 76 odst. 1 písm. a) a b) s. ř. s. Podle § 78 odst. 4 s. ř. s. vrací věc žalovanému k dalšímu řízení s právním názorem, jímž bude žalovaný v dalším řízení vázán (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). V něm se žalovaný v návaznosti na závěry obsažené v tomto rozsudku bude znovu zabývat okolnostmi jednotlivých služeb LZS a SAR žalobce v rozhodném období. Jestliže shledá, že ve zjištěných důvodech nebyly zákonné podmínky pro nařízení služební pohotovosti ale naopak pro výkon služby, přizná žalobci odměnu (plat) za službu odpovídající okolnostem takto vykonané služby v daném místě a čase.

56. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce měl ve věci úspěch, proto mu soud přiznal náhradu nákladů řízení. Tu představuje zaplacený soudní poplatek ve výši celkem 3.000 Kč. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 25. 8. 2015, čj. 6 As 135/2015-79, dále vyložil, že soud ve správním soudnictví nemůže přiznat procesně nezastoupenému žalobci (v daném případě zastoupeného obecným zmocněncem) náhradu nákladů řízení stanovenou paušální částkou podle vyhlášky č.

177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, nýbrž musí vycházet z nákladů, jejichž vynaložení žalobce soudu prokáže (§ 57 odst. 1 s. ř. s.). Použití § 151 odst. 3 o. s. ř. (v novelizovaném znění účinném od 1. 7. 2015) na řízení podle soudního řádu správního je vyloučeno. Stejně tak nejsou na toto řízení přenositelné důvody nálezu pléna Ústavního soudu ze dne 7. 10. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 39/13, č. 275/2014 Sb. Vzhledem k uvedenému žalobci paušální náhrada nákladů za jednotlivé úkony jeho obecného zmocněnce přiznána nebyla. Náhradu nákladů proto určil městský soud pouze ve výši zaplaceného soudního poplatku ve výši 3.000 Kč a nákladů poštovního ve výši 112+38 Kč tj. 150 Kč, dohromady tedy 3150 Kč.

57. Žalovaný ve věci procesně úspěšný nebyl, náhrada nákladů mu proto nepřisluší (srov. § 60 odst. 1 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 22. ledna 2020

JUDr. Ing. Viera Horčicová v.r.
předsedkyně senátu